

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Jana Lejskeová
 Název práce: Vzdělávání dětí uprchlíků se zaměřením na situaci v Řecku v době migrační krize
 Vedoucí práce: J. Lorenzová
 Oponent práce: J. Valenta

Technické parametry práce:

Počet stránek textu: 102 (97 etxt)
 Počet titulů v seznamu literatury: vyhovující

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

1	2	3	4

X	(x)		

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

	X		

Vhodnost použitých metod v celku práce

X			

Využití výzkumných empirických metod

	X (?)		

~~Využití nevýzkumných praktických zkušeností~~

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

X			

Vyváženost a logická souvislosti teoretické a praktické části

X	x		

Návaznost kapitol a subkapitol

X			

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

X			

Vhodnost prezentace závěrů práce

X			

Klady, nedostatky, celkové hodnocení práce + otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

– Posudek pojednám jako „čtenářský deník“ oponenta. Faktum, že jsem v roli oponenta pak předpokládá, že budu oponovat. Přímo oponovat nebudu, ale jisté otázky se samozřejmě dostaví. Budu-li žádat, aby autorka na některý komentář reagovala, doplním ho symboly: ? ... ?
 – s. 9: Ocenil bych v úvodu konsistentní formulaci cíle práce. Cíl empirické části („*popsat a prozkoumat bariéry ... a metody, kterými tyto bariéry ...*“) je zřetelnější (i když je možno se ptát, co jest tedy ono *popsat* a co *prozkoumat*). Očekávám též, že klíčová proměnná *bariéry* bude na dalších stranách tak či onak více ozřejmena (chápu, že bariéry mají být kvali-výzkumem „popsány“, ale je evidentní, že autorka o nich již ví a bylo by s podivem, kdyby o nich už nebyly nějaké informace z různých zdrojů – takže uvidíme dále).

– *Teoretická část* prokazuje orientovanost autorky v tématu, tedy alespoň přepokládám, neboť s podobným tématem jsem sám nikdy nepracoval. ☺ Ovšem nevidím tu nikde kapitolu zabývající se cíleně (a hutně atd.) stavem již „hotového“ poznání toho, co bude autorka sama přímo zkoumat.

– *Empirická část*.

– s. 51: Aha, vysvětlení bariér: „bariérami je myšleno cokoli, co dětem brání ve vzdělávání a jsou tak myšleny v co nejširším smyslu“.

? Jenže – znamená to tedy, že v tom množství literatury, kterou autorka zatím exponovala, není žádný výzkum, nejsou žádaná data atd. týkající se těchto bariér. To mi připadá ne zcela pravděpodobné (byť to nevylučuji). Viz např. strany 18 nebo 26 - 31. ?

– s. 50n.: Takže bariéry se nezjišťovaly přímo u dětí, ale prostřednictvím dospělých dobrovolníků ... pokud tomu dobře rozumím. Jistě, možná cesta.

– Problém(y) týkající se metodologické srozumitelnosti textu:

? Nenašel jsem žádný výklad o tom, co/kde/jak jste vlastně pozorovala a čím jste byla zúčastněná. ?

? A rozhovor ... čím byl hloubkový (s. 9). ?

? A pokud byl polostrukturovaný, na co jste se ptala. Předpokládám, že kategorie (atd.) v tabulkách vznikly až výzkumem – nebo jste se je měla v otázkách rozhovoru dány předem? ?

– s. 54: Tak jistě, postupy zakotvené teorie jsou rozhodně možné ... zvláště pokud vytváříte nějakou (novou) teorii. Ale to, myslím, nebyl Váš cíl.

? Vidím tu také vyložení karet a jsem zvědav, jestli narazím dále na partii textu, v níž mi řeknete „a toto je vyložení mých karet“ a „karty“ mi ukážete. Zaklínadlo „vyložených karet“ se v diplomových textech sice objevuje, ale „karty“ už nebývají prezentovány. Můžete je (nějakou pracovní podobu textu s „kartami“) ukázat u obhajoby? ?

Nuže, chválou možno nešetřiti! Volba tématu, rozsáhlé studium literatury, osobní angažmá (a to evidentně nejen ve smyslu technickém) a samozřejmě zjištěné výsledky!, to vše řadí práci k těm, které mohu označit jako výborné.

Výsledky jsou dobře strukturované, srozumitelně podané (a jsou samozřejmě uváděny ve vztahu k otázkám).

Doporučení se mi jeví samozřejmě jako logická a náležitě užitečná! Souhrnně ovšem vytvářejí velmi vysoký nárok, takže reálnost jejich kompletní aplikace je jistě k diskusi.

K upozornění hodné je ale též to, že výsledky i doporučení vycházejí ze zkušeností a mínění vzorku pěti respondentů (o pozorování není nic známo ☺). A zřejmě i ze zkušenosti autorky, šesté osoby ve hře. Doporučení jsou ale obecná. Nemíním rozhodně snižovat výsledek šetření! Nicméně transferabilita (tedy přenositelnost výsledků kvali-šetření) doporučení je velikostí vzorku limitovaná. O.K. Jen bych čekal v této věci od autorky upozornění.

A pak ještě ty nešťastné metodologické zkratky ... vyměnil bych rád třeba výklad o tom, co je kódování za pořádný popis pozorování (vč. třeba ukázky deníku v příloze atd.).

Takže: věcně dobré dílo, avšak u těchto prací jest nám hodnotiti i zvládnutí metodologie a tady máme jistou potíž v tom, že vidíme sice pojmenování metod a vidíme výsledky, ale nevidíme, co bylo „mezi tím“, tedy jak se vlastně s postupy zjišťování pracovalo, že „se došlo“ k těmto závěrům.

Doporučení k obhajobě: Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře, ovšem po uspokojivých vysvětleních žádaného není problém se změnou klasifikace na výborně.

Datum, podpis:
25. V. 2019

Josef Valenta